

Akkoord | De eerste begrotingsonderhandelingen van het minderheidskabinet-Jetten werden een heuse miniformatie. De coalitie van D66, VVD en CDA liet het zelf zover komen.

Minderheidscoalitie voorkomt crisis met begroting zonder steun

Esther Lammers
redactie politiek

Het kabinet-Jetten heeft maandagavond met grote moeite een akkoord bereikt over de conceptbegroting voor 2027. Na urenlang overleg en oplopende spanningen kon premier Rob Jetten (D66) na afloop toch melden dat er ‘een mooi inhoudelijk akkoord’ ligt waarvoor hij brede steun in de Kamer hoopt te krijgen.

Na afloop van het marathonoverleg constateerde vicepremier Bart van den Brink (CDA) tevreden dat ‘samenwerken loont’. VVD-minister Eelco Heinen (Financiën) vindt dat er een ‘nette en financieel goed gedekte begroting’ ligt, waarin ook de ambities van het kabinet zitten.

Dit late akkoord van de minderheidscoalitie zorgt ervoor dat het kabinet nog even door kan. Maar tot eind november blijft onduidelijk of het deze begroting ook door het parlement kan loodsen.

De coalitie heeft namelijk nog geen steun van de oppositie. Er kan straks nog een totaal andere begroting worden aangenomen dan op Prinsjesdag wordt gepresenteerd. Want daarna is de Kamer aan zet, en die kan voor miljarden euro’s op de begroting gaan verschuiven.

Tandenknarsend

Het is een rommelig begrotingsproces, iets wat premier Rob Jetten juist wilde voorkomen. Hij was dan wel premier van een experimenteel minderheidskabinet, maar bij aanvang in februari had Jetten nog de ambitie dat zijn eerste kabinet vooral optimisme, stabiliteit en eensgezindheid zou laten zien. Jetten, Dilan Yesilgöz (VVD) en Henri Bontenbal (CDA) beloofden ‘rust’ en de terugkeer van een ‘constructieve politiek’. Maar dat bleek makkelijker gezegd dan gedaan.

De oppositie keek afgelopen dagen tandenknarsend toe hoe de minderheidscoalitie de begrotingsonderhandelingen in een crisissfeer afrondde. Als de coalitie het onderling al zo moeilijk eens wordt, hoe wil ze dan voldoende steun van de oppositie krijgen, vroegen meerdere oppositieleiders zich af.

Vreemd vonden ze het ook dat Jetten samen met de vicepremiers gesprekken voerde met de oppositieleiders, terwijl minister Heinen zelfstandig met de financiële woordvoerders overlegde. Heinen verklaarde vorige week zelfs dat het financiële plaatje vrijwel af was.

Toen de coalitie met Heinen aan één tafel ging zitten, bleken er volgens CDA-leider Bontenbal toch

nog ‘heel grote’ meningsverschillen te zijn. De VVD had vooral steun gezocht bij de rechterflank van de Kamer, terwijl D66 en CDA die steun ook zochten bij de grootste linkse oppositiepartij Pro. Of Jetten of juist Heinen de regie voerde op het onderhandelingsproces, bleef onduidelijk.

De coalitiepartijen hadden zich ook maar kort de tijd gegeven om zowel intern als met de oppositie tot een akkoord te komen. Het kabinet ging eerst op vakantie. Pas in de laatste twee weken voordat de begrotingsstukken bij de Raad van State moesten liggen, begonnen de echte gesprekken. Vervolgens bleek de coalitie het uitgerekend oneens op de

twee grote onderwerpen die het kabinet al maanden voor zich uit had geschoven.

Het eerste probleem lijkt een weeffout uit de formatie. Die proberen CDA en D66 nu te herstellen. Het betreft 6,3 miljard euro aan bezuinigingen op de sociale zekerheid (AOW, WW en Wia). Sociale partners waren woedend. De komende weken zijn er stakingen om deze bezuinigingen tegen te houden.

Prinsjesdag

De christelijke vakbond CNV toonde zich gekrenkt. Nooit eerder was het CDA akkoord gegaan met zulke grote bezuinigingen op de sociale zekerheid zonder vooraf met het CNV te overleggen. Henri Bontenbal is van de partij die traditioneel het maatschappelijk middenveld hoog in het vaandel heeft staan. Hij heeft hier wat goed te maken.

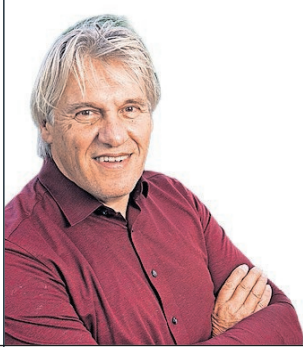
De grootste oppositiepartij Pro eist nu ook dat deze bezuinigingen van tafel gaan voordat ze over steun aan het kabinet wil praten. D66 en CDA wilden die daarom ‘parkeren’, zodat er eerst een sociaal akkoord met werkgevers en vakbonden tot stand kan komen. Daarmee verzekeren ze zich bovendien meteen van bijna een meerderheid in het parlement. Maar minister Heinen had tot vorige week de bezuinigingen nog gewoon in de boeken staan. Of die ook de conceptbegroting hebben gehaald, moet op Prinsjesdag blijken.

Het tweede moeilijke dossier is de herziening van de vermogensbelastingwet (box 3), die al ter goedkeuring bij de Eerste Kamer ligt. Het kabinet beloofde voor Prinsjesdag te beslissen of het miljarden euro’s extra wil uittrekken om het wetsvoorstel aan te passen.

De VVD wil samen met Ja21 en SGP dat het jaarlijks belastingen van het rendement op aandelen wordt geschrapt. Pas als aandelen verkocht worden, mag de overheid belasting erover heffen, vinden ze.

Minister Heinen maakte de wijziging tot zijn persoonlijke missie. Hij kondigde vlak na het aantreden van het kabinet-Jetten plotseling aan dat de wet helemaal ‘terug naar de tekentafel’ moest. In het coalitieakkoord was hierover niets over afgesproken, laat staan geld voor vrijgemaakt.

Het is nog onduidelijk of het minderheidskabinet er op deze dossiers nu is uitgekomen. Komend najaar zal blijken of het experimentele minderheidskabinet bestand is tegen de politieke spagaat waarin het, vooral door eigen toedoen, is terechtgekomen.

Wetten worden terzijde geschoven, de trias politica wordt niet nageleefd. Dat is een schande.

Frans Rooijers, voorzitter Meten=Weten in Duurzame Troonrede, de Verdieping 4|5

CDA'er Elco Brinkman (1948-2026) vandaag 7

FOTO ROEL ROZENBURG, HH

Minister Sterk uit kritiek op de kerken

vandaag

3

Militairen in leger VS raken verbitterd

vandaag

4

ADVERTENTIE

★★★★★ 9,1 (7872 beoordelingen)

Bereken online uw prijs voor een traplift

Uw persoonlijke prijsindicatie:

- ✓ Indicatie op basis van uw eigen situatie
- ✓ Binnen 1 minuut ingevuld
- ✓ Gratis & vrijblijvend

Bel gratis 0800 - 444 770 6 of ga naar Otolift.nl/prijs

TROUW.NL | 84STE JAARGANG NR 25101
| POSTBUS 859 1000 AW AMSTERDAM |
020-562 9444 | MIJNOMGEVING.TROUW.NL |
KLANTENSERVICE 088-0561588 |
BEZORGING 088-0561599

BELGIË € 4,99

€ 4,10

23626